

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
 A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.
 Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közvetítő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentetlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak

Magyarország.

Debreczen, febr. 23.

Saját erőnknek fölismerése mindig felemelő érzéssel hat reánk. Csüggedés helyett vigasztalás, kishitűség helyett bátorság lep meg bennünket. Nem hiába hangoztatta tehát a görög bölcs azon elvet: »ismerd meg tenmagadat.«

Ezen elvnek szem előtt tartása nem csak egyes emberekre, hanem egész országokra és nemzetekre nézve is följötte fontos. Minden honpolgárnak a lehetőségig ismernie kell hazáját, tudnia kell, hogy milyen helyet foglal az el a többi államok sorában s milyen erő kifejtésére képes.

Sajnos, mi magyarok nem nagyon ismerjük a saját hazánkat. Oly tájékozatlanság uralkodik sok embernél a hazai viszonyok felől, hogy az szinte megdöbbentő. Csak is e tájékozatlanságnak tudható be az, hogy a kis lelkűeknek sikerült elhitetni a közvélemény nagy részével, hogy hazánk kicsiny ország, nemzetünk fizikailag gyenge, — ily kicsiny ország és nemzet ne álmodozzék arról, hogy függetlenségét vissza-szerezze, hanem alkalmazkodjék a körülményekhez s úgy éljen, a hogy tud.

E tévhit, mely minden magasabb törekvésnek szárnyát szegi, napról-napra hódít s nemzetünk fiaiból kiöli az önbi-

zalmat. Sok bátor gondolat elhallgat azon téves tudattól, hogy kicsiny ország vagyunk, kevesen vagyunk. Örüljünk annak, hogy élünk s ne kockáztassuk a meglévő csalékony ábrándképekért!

Igy beszélnek a könnyen hívők, kik minden hazug szót készpénz gyanánt fogadva, elvesztik az önbizalmat s a lemondás lejtőjére jutnak, a helyett, hogy körül-tekintenének s meggyőződnének arról, valyon csakugyan olyan gyengék vagyunk-e, mint a hogy némelyek szeretnek velünk elhitetni?!

Egy pillantás Európa térképére és a statisztika beszélő lapjaira, azonnal meggyőz bennünket a felől, hogy mindaz, a mit hazánk kicsinységéről s nemzetünk csekély voltáról beszélnek, merő koholmány, merő hazugság. Mert egyáltalában nem áll az, hogy hazánk kicsiny és gyöngye lenne, sőt ellenkezőleg azt lehet mondani, és azt be is lehet bizonyítani, hogy Magyarország Európának egyik legnagyobb és leghatalmasabb országa!

Ha az európai államok területét vesszük tekintetbe, csupán Oroszország, Németország, Franciaország, Spanyolország és Svéd-Norvégia nagyobbak Magyarországnál, mely a terület tekintetében a hatodik helyet foglalja el Európának 27 független állama között, tehát 21 európai állam kisebb nála. Még az oly

népes államok is, mint Nagy-Británia, Olaszország és Ausztria, jóval kisebbek Magyarországnál.

A mi a népesség számát illeti, Magyarországnál csupán Oroszország, Németország, Franciaország, Nagy Británia, Olaszország és Ausztria népesebbek, — Magyarország tehát a népesség tekintetében a hetedik helyet foglalja el Európában, — 20 állam kevesebb népességgel bír. Népesség tekintetében Magyarország megelőzi a nagyobb területtel bíró Spanyolországot és Svéd-Norvégiát is, — a legtöbb európai állam lakosságát pedig messze felül haladja Magyarország lakosságának száma.

Oly államról tehát, mely területét és népességét illetőleg ily előkelő helyet foglal el az európai államok között, távolról sem lehet azt mondani, hogy kicsiny lenne arra, hogy önálló, független államot alkothasson; hiszen ha a kis Belgium, Románia, Szerbia, Bulgária, Dánia, Görögország önálló államok lehetnek: akkor Magyarországtól sem vitathatja el senki az önállósághoz és függetlenséghez való jogot!

Magyarország fejlődése lépést tart a többi európai államok fejlődésével. Ezt az ideai népszámlálási adatok bebizonyították. Magyarország népessége az utolsó tíz év alatt 1,693,827 fővel szaporodott,

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Reményi Ede.

— Eletrajzi vázlat. —

Reményi Ede, a világhírű hegedű-művész, hazája érkezett s körutat tesz az ország nagyobb városaiban, hogy varázs-hegedűjével ismét elragadjon a magyar közönséget, mely már oly régen nem gyönyörködött az ő mesteri-játékában.

Debreczennek azon kiváló szerencse jutott, hogy egymásután két este részesülhet olyan műelőzetben, a minőhöz a vidéki közönség csak nagy ritkán juthat. Reményi ugyanis nem egy, de két hangversenyt rendez városunkban, melynek közönsége örömmel üdvözlöli a külföldről hazatérő s hazájának a külföldön annyi dicsőséget szerzett magyar művészt!

Reményi Ede sokáig távol élt hazájától, de azért szíve, lelke magyar maradt. Ő nem felede el hazáját, de idebent a hazában sem feledkeztek meg róla; de hogy is feledkeztek volna meg, mikor a Petőfi érc-szobra az ő dicsőségét hirdeti? Az ő hegedűjének köszönhető első sorban az, hogy a Petőfi szobra föl volt állítható. A hatvanas években ugyanis

hangverseny-körutat rendezett az országban s e hangversenyek jövedelmét a Petőfi-szobor alap javára adományozta és a kész szobrot, melynek felállítására java részben az ő aldozat-készsége folytán volt lehetséges, csak ezelőtt pár nappal láthatta meg. Reményi megkoszoruzta a Petőfi szobrot, a nemzet pedig a hazatért Reményit koszoruzza meg!

Midőn 15 évi távollét után Budapestre érkezett, ünnepélyesen fogadta őt a főváros s az ünnepélyes fogadtatásban vetélkedni fognak a vidéki városok is. A lapok hasábjain egyre sürűbben jelennek meg róla rövidebb-hosszabb tudósítások, tárczazickek, sőt arcképek is; s miután egészen új nemzedék nőtt fel azóta, hogy Reményi Ede ezelőtt 15 évvel Magyarországból külföldre költözött: igen természetes, hogy az iránta való érdeklődés fokozódott, mert a kik még soha sem hallották, azok bizonyára szeretnék őt megismerni és hallani; a kik pedig előbből már ismerik és hallották: azok vágyanak a viszontlátás után és kíváncsiak hegedű-játékát újból még egyszer s tán utoljára hallani.

Érdekesnek véljük tehát mi is, hogy olvasóinknak elmondjunk egyet-mást Reményiről s némileg megfejtsük, mi bírhatta őt arra, hogy hazáját másfél évtized előtt oly hosszú időre,

mostani hazajövele után pedig talán örökre itthagya.

Előzménykép s a fejlemények jobb megértéséül nem lesz fölösleges röviden jelezni, hogy ő 1830. július 15-én Miskolcon, haladott szellemű polgári szülőktől született, kik 6 évvel később Egerbe költözvén át, az élénk felfogású gyermek itt járta alsó- és közép latin iskoláit, utóbbiakat a cisztercita-rend gimnáziumában, mint mindig első eminens.

Ugyancsak Egerben bő alkalma nyílt neki az akkori érsek, Pyrker János László (híres német költő és velencei pátriarcha) által fenntartott egyházi zenekar egyik mesterétől a hegedülésben alapos oktatást nyerni s mivel az érsek szalonjaiban is kultiválta a zenét, a még csak gyermek Reményi Ede csakhamar feltűnt az egyháznagy előtt, kinek pártfogása mellett azután 1843-ban a bécsi konzervatóriumba jutott, hol ugyanakkor Joachim is tanult a híres Böhm József tanártól.

Végezven magasabb zeneiskoláját, 1846. telén Budapestre került s itt a nemzeti színház egy hangversenyében, valamint a politikai pártklubok: »Gyűlde« (stb) estélyein többször hegedült; ekkép alkalma nyílt az akkor szereplő hazafiak s köztük gr. Széchenyi István

— maga e szaporodási többlet több, mint egész Bosznia és Hercegovina népessége; fölér az egész Görögország, vagy Szerbia és Dánia lakosainak számával. Rövid idő múlva Magyarország lakossága utól fogja érni az osztrák tartományok lakosságának a számát, — és mégis azt akarják velünk némelyek elhitetni, hogy kevesen vagyunk!

Igaz, mondják erre a kishitűek, hogy Magyarország lakosságának száma ma már igen tekintélyes, de annak a 17 millió lakosnak csak a fele magyar, a többi idegen ajku s ez a nagy baj. Erre mi viszont azt mondhatjuk, hogy az idegen ajku lakosság nagy többsége hiven ragaszkodik a magyar állameszméhez s csak elenyésző kisebbség az, mely kifelé gravitál. Jó közigazgatás, pontos igazságszolgáltatás és okos nemzetgazdasági intézkedésekkel ezeket is meg lehet nyerni a magyar állameszmének, úgy hogy Magyarország összes lakossága egy nemzettestet fog képezni.

Nincs tehát semmi ok arra, hogy a kislelkűek szavának hitelt adjunk s az ő kedyükért tovább is halogassuk a függetlenség utáni törekvéseinket. Magyarország elég erős arra, hogy mint független állam megéljen s ennek megvalósítására nem szükséges egyéb erős nemzeti akaratnál!

Országgyűlés. A képviselőház ülése febr. 21-én. A képviselőház szombaton folytatta a konzuli bíráskodás szervezéséről szóló javaslat tárgyalását. Az első szónok, kinek felszólalását elénk érdeklődéssel várták, Horváth Lajos volt, a 67-ki kiegyezés egyik munkatársa és rendíthetetlen híve, ki mint ilyen első sorban volt hivatott, hogy a javaslatról véleményt mondjon. Beszéde lelkes vedelme volt a 67-ki kiegyezés integritásának, azonban a konzuláris javaslatot felháborodással utasítja vissza és elfogadja Apponyi Albert gróf határozati javaslatát. Szilágyi Dezso igazságügyminiszter kedélyesen diskurálva válaszolt Horváth Lajos beszédének egyes részeire. Horváth Lajos hosszabb és mindvégig figyelemmel hallgatott beszédet mondott, mely kiterjeszkedett az igazságügyminiszter beszédére is. Horváth Lajos számos új és érdekes szempontot hozott fel és a javaslatot merény-

letnek mondja a kiegyezés ellen. Ő is elfogadja Apponyi Albert gróf határozati javaslatát, Irányi Dániel szükségesnek tartja, hogy a kormány az osztrák javaslat megokolása ellen tiltakozzék. Végül kijelenti, hogy a kiegyezés igenis áldozatokkal járt. Veszter Imre tartalmas beszédben fejtette ki, hogy voltak ennél a javaslatnál sokkal sürgősebb feladatok is, semhogy ilyen törvény legyen, jobb lett volna, ha megmarad a régi állapot. A vitát nem fejezték be, mert Csanády Sándor hétfőre halasztotta beszédét.

Magyar fegyvergyár. Az újonnan alakult fegyver és gépgyár szombaton délelőtt tartotta alakuló közgyűlését Rosner Ervin báró főispán elnöke alatt a magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaság helyiségeiben. Az elnök konstataulta az alakuló közgyűlés határozatképességét s a 2,400,000 forintban megállapított részvénytőke egész összegének jegyzését és befizetését. A bemutatott alapszabálytervezetet a közgyűlés változatlanul elfogadta s kimondta a társaság megalakulását. Megválasztottak: az igazgatótanácsba: Born Gyula báró, Kühn alezredes fegyvergyár-igazgató, Loewe Izidor fegyvergyár-igazgató, Mauser Pál kereskedelmi tanácsos, Nost Hugó gyáros, Podmaniczky Géza báró, Pösch Gyula igazgató, Rosner Ervin br. és Weiss Manfréd gyártulajdonos; a felügyelő-bizottságba: Bende Ödön, Császár Jenő, Koppély Géza és Miklós Ödön. Az újonnan megválasztott igazgatóság nyomban a közgyűlés után ülést tartott, melyben Rosner báró elnöké, Born Gyula br. pedig alelnökké választottak meg. Ezután a gyárnak jelenlegi birtokosától, a Ludwig Loewe & Comp. cégtől való megvételét illető szerződés került tárgyalás alá. E szerződés szerint Ludwig Loewe & Comp. cég egész gyára, összes ingatlanai, gépeivel és készleteivel két millió háromszáz ezer forintért az új társaság tulajdonába megy át. Előterjesztettek még a honvédség számára szállítandó 35,000 fegyver és a közös hadsereg számára szállítandó 30,000 fegyver ügyében kötendő szerződések, melyek jóváhagyattak és megkötésük elhatározottat. A vállalat technikai vezetésére Scheich László ez idő szerinti honvédfőhadnagy nevezetett ki.

Esztergom izgalomban. Esztergomban a primási székhelynek Budapestre áthelyezése tárgyában tett miniszeri kijelentés rendkívüli izgalmat keltett. A polgármester értekezletet hítt egybe a további intézkedések megtétele céljából. Egyházi körökben ugy nyilatkoznak, hogy a kormánynak nincs joga arra, hogy a primási székhelyt áthelyezze: régi

tradíciókon alapszik, hogy a primás Esztergomban székeljen. Egyházi okok nem kívánják az áthelyezést; a vallásbeli ügyeket Esztergomban is jól intézik el: a fejedelem nem is óhajt politikáló primást. Lehetetlennek tartják, hogy a kinevezendő primás csak azért, hogy a magas egyházi állást elnyerje, szétlépjen évszázados tradíciókat. Magas állású egyházi férfiak határozottan abban az irányban érvelnek, hogy az áthelyezés meg ne történjék.

BELFÖLD.

Uj törvényjavaslat a ház asztalán. Az igazságügyminiszter a képviselőház elé terjesztette a bírói és ügyészi szervezeti módosításáról szóló törvényjavaslatot terjedelmes indoklás kíséretében. A ház igazságügyi bizottsága már a jövő hét elején megkezdte a törvényjavaslatnak előkészítő tárgyalását.

Holdmező-Vásárhely, ez a nagy délvidéki magyar város, népesség tekintetében rövid idő múlva utól fogja érni Debreczent. Az idei népszámlálás szerint Holdmező-Vásárhely lakossága 56,800 főre rug. Népesség tekintetében tehát ma e ötödik város hazánkban. (Budapest, Szeged, Szabadka, Debreczen, H.-M.-Vásárhely.)

A feszkelődő románok. A kolozvári románok f. hó 26-ikára gyűlést hívták össze, hogy tiltakozzanak a kisdédovásról szóló törvényjavaslat ellen. Hogy tűrheti meg az ilyet a kolozvári önézetes magyarság?!

A református konvent. Az ideai református konvent április 7-én kezdi meg üléseit a fővárosban. A konventnek, melyen felváltva Vay Miklós báró a legidősebb gondnok és Kun Bertalan a legidősebb püspök fog elnökölni, két főtárgya lesz, az egyik a közalap ügye, a jövedelmek kiosztása s a másik a zsinat előkészítése.

A király és a kisdédovási törvényjavaslat. A legutóbbi udvari ebédek egyikének alkalmával történt. Ő felsége az ebéd végeztével cecelet tartván, egyik képviselőt a többek közt aziránt is megkérdezte, hogy a felvidéki nem-magyar-ajku lakosság közt mennyire terjed a magyar nyelvnek ismerete. A képviselő megjegyezte, hogy e tekintetben igen üdvös eredmény várható a megalkotandó kisdédovási törvényjavaslatról. — »Ugy tudom, válaszolta a király, hogy ez a javaslat most a főrendiház előtt van. Remélem, minél előbb törvénynyvó lesz s óhajtom, hogy meghozza a várt eredményeket.«

KÜLFÖLD.

Bolgár hadügyminiszterre a lemondott Mutkrow helyébe Stavov őrnagy nevezetett ki.

pártfogását is megnyerni; ez segíté őt ahhoz, hogy 1847-ben Párisba utazott, hol a monarchia az időbeli nagykövete, gróf Apponyi György estélyén a 17 éves ifju hegedűjátékával elragadta az egész társaságot, többek közt az öreg özv. Grassalkovich hercegnőt is.

Majd Londonba szerződött a »Theater Majestys« operához, de az itthon 1848-ban kiűtött szabadságharc nem hagyta őt nyugodni, hazasiétt tehát s előbb fegyverrel, utóbb hegedűjével Klapka György, majd Görgey táborában ő is végigküzdötte ama nevezetes eseményeket, a világsíri fegyverletételig.

Mint száműzött élt ezután tizenkét évig Reményi, Hamburgba, majd az északamerikai Egyesült-Államokba, később szász Weimarba (Liszt Ferenczhez) jutván s mindenütt hangversenyezve, egyszersmind tovább képezte magát a zenében — s már mint ismertebb fiatal hegedűművész Londonba menván, 1853-ban az angol királynő magán-zenekara első hegedűsév lett.

Édes anyja 1859. végén b. Augusz Antal helytartó-tanács-elnök s nagy zenebarát közbenjárása mellett ő Felsőháztól amnestiát eszközölt ki részére; így jött haza 1860. január 28-án Londonból egyenesen Pestre.

Mily hatást idézett elő itt akkor és később az egész országban hegedűjével? azt, legalább hírből, a mai nemzedék is tudhatja. Éveken át ünnepeztetés tárgya s az ország legnépszerűbb művészeinek egyike volt. Hangverseny körútja valóságos diadalúttá vált, tele érdekesnél-érdekesebb események, történetekkel, melyeket az akkori lapok hiven följegyeztek.

Ő viszont a nemzet óvációját azzal hálálta meg, hogy csaknem mindenütt játszott jótékony czélokra s tömérdek embert segítézett. Ilykép, bár ellehet mondani, hogy rengeteg pénzt hegedült össze: maga mégis szegény maradt; mert a mit át nem adott is a nemzetnek és egyeseknek, elkölté azt szülei és testvéreire, továbbá jókora összegeket holmi antiquitásokra és mindennemű műkincsekre, melyeket rendkívül kedvelt és ismert.

Lakása Pesten a régi-Posta-utcában, majd a 60-as évek vége felé Rákos-Palotán valóságos muzeum képét mutatá, hol a zongorán kívül modern tárgyat alig lehetett látni. Stradivarius (dal Génu) hegedűje is százötven esztendősen lévén. Régiségei egy részét külföldre utazása előtt a magyar nemzeti muzeumnak adományozta.

Tizenöt évet töltött így Reményi a hazá-

ban, közbe-közbe hangverseny kirándulást tévén Bécs, Prága, Berlin s több német, valamint olasz városba is, így 1865-ben Rómába, hol régi mestere és barátja: Liszt Ferencz ez idő tájt lépett az egyházi rendbe.

1872. taraszán Reményi megnősült, feleségül vévén Fáy Gizella kisasszonyt, a genyri zeneszerző Fáy Antal nagy műveltségű leányát, ki a következő évben kettős gyermekkel ajándékozta meg, Adriennel és Tiborral.

Még két évig lakott aztán Budapestben, s itt maradása nem volt, mert a kit — min nemzetli hegedűst, az abszolút hatalom s a provizorium kormányának minden tilalma sok bosszantása sem volt képes a hazából elűldözni, — azt lassn-lassan teljesen elkeseredették a kisszerű intrikák, a Magyarország élőködő nagy képü idegen zenészek és tanítók, kik az ugy nevezett klasszikus zenét min egy kizárólagos tulajdonokul vindikálván, Reményi ellen kezdettől fogva askálódtak.

Fővárosunk akkor még különösen a nemzeti zene magasabb kultusza tekintetében mainál jóval hátrább állott, a helyzetet nagy részt az idegen zenészek uralták, kiknek érdekében volt a magyarságra is önézetes Reményi nyit a nagyközönség előtt ugy tünteti fel, mint

A vers megvizsgált mint P. fogadás összes l. za. A t. lentekere lokra be

K nem ré. német l. természet. legyott. társa v. egy brü. kapt a. kába go. kifutott. vén, a. szenved. — E hi.

G hadügv. osztrák- elhunyt. vezetése. a szolgál. bodott n. tése kö. 1888. m.

A kabinet. mert a s. arról. h. zetek. meg az.

B nemzeti. márc a. vissza. a. ládi kö. neki a F.

M olasz p. terén is. Rómában.

A »Pol. C. töltése e. az állam. levő k. m. é. közé tar. természet. Budapest. mint egy. és Magya.

a ki nem. Ugyan ő. által is. körben t. madásait.

Nin ingadozó. sankent. a nagy. támad, k. gyöngéi. valaki e. számos j. nem igen.

Rés hozni fel. szükségte. tunk, ne. hányáskö. mondtuk.

Tén kenyteler. Párisba. fel evtize. pedig töl. az Egyes. Amerika. gazdag u. művelt k.

Mid

Totalitazór Franciaországban.

A versenyfogadásokról szóló törvényjavaslat megvizsgálásával megbízott kamarai bizottság, mint Párisból jelentik, a totalitazór-nál való fogadások megengedését ajánlja, ellenben az összes bookmakerek beszüntetését indítványozza. A totalitazór fogadásokból, hir szerint, jelentékeny százalékadót fognak jötekonny czélokra beszélni.

Kalandos hir.

Balduin hercegről, a nem rég elhunyt belga trónörököséről, néhány nemet lap most azt akarja kisütni, hogy nem természetes halállal mult ki, hanem szerelmi légytonn lőtte agyon L. herceg, kinek vetélytársa volt a trónörökös, Sanderson asszonynál, egy brüsszeli énekesnőnél. — A herceg együtt kapta a szerelmes párt s vetélytársának lágyékába golyót repített. A megsebesült trónörökös kifutott a szobából, de a lépcsőfokot eltevesztvén, az első emeletről lezuhant s csonttörést szenvedett. Halálát belső elvérzés idézte elő. — E hir valóságához nagyon sok kétely fér. —

Gróf Bylandt-Rheidt

volt közös hadügyminiszter, ki közel 12 évig vezette az osztrák-magyar monarchia hadügyeit, Bécsben elhunyt. A hadügyi tárca költségvetése az ő vezetés alatt 100 millióról 117 millióra nőtt, a szolgálati idő pedig 10 esztendővel hosszabbodott meg a népfelkelési törvény életbeléptelése következtében. A hadügyek vezetésétől 1888. márcz. 16-án mentették föl.

A szerb kormány bukása.

A Gruick-kabinet benyújtotta lemondását a regensségeknek, mert a szkupstina magatartásából meggyőződött arról, hogy nem ura többé a parlamentii helyzetnek. A regenség Pasics polgármestert bízta meg az új kabinet alakításával.

Bismarck herceget

a hannoverai nemzeti párt képviselőjéggel kímálta meg. Bismarck azonban azon megokolással utasította vissza a mandátumot, hogy személyes és családi körülményei nem engedik meg most neki a Berlinben való huzamos tartózkodást.

Magliani Ágoston

szenátor, volt olasz pénzügyminiszter, ki a politikai irodalom terén is tevékenyen működött, f. hó 21-én Rómában elhunyt.

A primás székhelye.

A budapesti Pol. C. jelentése szerint a primási szék betöltése előtt föl fogják használni az időt egyes, az állam és a kath. egyház közt még függőben levő kérdések szabályozására, hogy az új primásnak ezekkel ne legyen dolga. E kérdések közé tartozik az elkeresztelések ügyén kívül természetesen a primási székek Esztergomból Budapestre való áthelyezése is, ami ugy állami, mint egyházi szempontból kívánatosnak látszik és Magyarországon régidő óta közóhaj.

Közgyűlések.

Debreczen, febr. 23.

I.**Az ipar és kereskedelmi bank közgyűlése.**

A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank tegnap d. e. 10 órakor tartotta évi rendes közgyűlést saját helyiségében. — *Sesztina Lajos* elnöklelte alatt.

Konstatáltván a közgyűlés határozatképessége (képvisele volt 298 részvény), a jegyzőkönyv vezetésével *dr. Kola János*, a jegyzőkönyv hitelesítésével és a szavazatok összeszedésével pedig *Almos Bálint*, *Ormódy Lajos* és *Hutflész István* bizattak meg.

Az igazgatósági jelentés szerint leszámítottatott a mult 1890-ik évben összesen 9783 db váltó, 4,529,393 frt 4 krajczár értékben. Ebből visszaváltatott 7956 db váltó, 3,683,686 frt 58 kr. értékben. Maradt 1890. decz. 31-én: 1827 db váltó, 845,706 frt 4J kr értékben.

Az előlegek állománya volt 483 db, 148,133 frt 50 kr. értékben. Ebből visszaváltatott 189 db 61,138 frt 50 kr. értékben. Maradt 1890. decz. 31-én 294 db, 86,995 frt értékben.

A könyvetétek állománya 2,187,433 frt 17 kr-ra rugott. Ebből visszafizettetett 948,935 frt 48 kr. Maradt 1890. decz. 31-én 1,238,497 frt 69 kr.

A folyó-számla forgalma volt 6,267,944 frt 6 kr. A giro-számla forgalma volt 4,750,420 frt 58 kr. A pénztárba bevétellett összesen 6,888,389 frt 19 kr., — a pénztárból kifizetett 6,867,772 frt 71 kr., maradt pénzkészlet 1890 decz. 31-én 20,616 frt 48 kr.

Az 1890-ik üzletév a szabályszerű levonások után 18,056 frt 15 kr. jövedelem felesleget mutat ki, melyből levonván az 1889. évről áthozott 221 frt 58 kr. nyereséymaradvány, a tiszta maradvány **17,834 frt 57 kr.**, melyből mindenekelőtt az alaptőke 5%-a (7500 frt) a részvényesek javára levonásba hozandó, — az ez után fennmaradó 10,334 frt 57 krból 10% illeti az igazgatóságot és felügyelő bizottságot, 5% a tartalék-tőke gyarapítására fordítandó, melynek levonása után még fennmaradó 8784 frt 38 krból felül-osztalékra adatik 7500 frt, — az értékpapir tartalék emelésére 500 frt, a nyugdíj-alap gyarapítására 300 frt fordítatik, — jötekonny czélokra 200 frt, a kereskedelmi akadémia házépítésére pedig 300 frt adatik. A maradvány 205 frt 96 kr, mely a f. évi számlára átvitetik. Javasolja az igazgatóság, hogy az 1890-ik évi 5-ik számú

szelvényekre darabonként osztalékul **10 frt** máttól kezdve kifizetessék.

Jelenti továbbá az igazgatóság, hogy a nagyváradi-utcai 2128. sz. Aranyi-fele és a szomszédos Halasi-fele telkeket (előbbi 28,000, utóbbi 24,800 frtért) a bank részére megvásárolta és azokra a f. évben egy kétemeletes bérházat szándékozik felépíttetni.

A felügyelő bizottság jelenti, hogy az 1890. évi üzleti működés pontosság, óvatosság és szakértelem tekintetében kifogástalan volt; a pénztárt és egyéb értékeket teljesen rendben találta; a mérleg összeállítására szabályszerű és helyes, — az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó indítványát magáévá teszi.

Az 1890-ik évi mérleg felolvasottnak tekintetvén, jóváhagyatott, az igazgatóság előterjesztése egyhangulag elfogadtatott s a felmentvény ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadatott.

Az igazgatóságból az alapszabályok értelmében kiléptek *Sesztina Lajos* és *Aron Manó*, kik szavazás útján ismét beválasztattak.

Több tárgy nem lévén, a közgyűlés d. e. 11 órakor véget ért.

II.**A kölcsönös segélyző-egylet közgyűlése**

A debreczeni kölcsönös segélyző egylet, mint szövetkezet, tegnap tartotta meg rendes évi közgyűlést *Simonffy Imre* elnöklelte alatt, a városháza nagytanácsstermében. Elnök megnyitván a gyűlést, konstatálja, hogy az határozat képes, mivel 55 tag 1000 részvényt nyel van képviselve. A jegyzőkönyv vezetésére *Vadon Sándor* jogtanácsost, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig *Szabó Sámuel*t és *Szentkirályi Tivadart* kérte fel.

Fenyéri Zádor Lajos ezután felolvasta az igazgatóság évi jelentését. E szerint az egyesület vagyoni állapota 1890. december 31-én következő volt: *vagyon* 523,523 frt 92 kr., *teher* 498,083 forint 88 kr. — tehát a *tiszta nyereség* **25,450 frt 4 krt** tesz ki, melyből az igazgatóság rendelkezésére jár alapszabály szerint 10%, vagyis 2,545 forint. Az így fennmaradt tiszta haszon, azaz 22,905 frt 4 kr. következőleg osztatik fel: Az 1885-iki évtársulat törzsvagyonához 7,063 frt 16 kr., 1886-iki év. társ. 5,604 frt 21 kr., 1887. év. társ. 3,272 frt 6 kr., 1888. év. társ. 2,576 frt 55 kr., 1889. év. társ. 2,282 forint 76 kr., 1890. év. társ. 1,656 frt 26 kr., — veszteségi tartaléknak 450 frt 4 kr.: — összesen 22,905 frt 4 kr. Az igazgatóság rendelkezésére álló 10% azaz 2,545 frtból megy: a felügyelő bizottságnak 180 frt, az összes igazgatóságnak 800 forint, ezen összegek utáni adóra 334 frt. — összesen 2,545 frt.

Az 1885-ik évi felszámoló évtársulat vagyona 145,704 frt 22 kr., a mely f. évi márczius 1-től kezdve a tagok közt *bosztatik*.

Az öt évtársulatban az 1885-iki felszámoló évtársulat kihagyásával, eltekintve az időközben kilépett tagoktól van jelenleg 2,302 tagnak 13,471 betétje. Az 1891. évi január 1-én megnyitott 8-ik évtársulatba pedig mai napig beiratkozott 998 tag 5,494 betéttel. Van tehát összesen 3,300 betéti könyvre 18,965 betét, a mi hetenkénti 3,793 frt befizetésnek felel meg.

Tehát az egyesület forgalma és a tagok létszáma az előző évekhez képest jelentékenyen emelkedett, mi az egyesület életrealóságának világos bizonyítéka.

A jelentések egész terjedelmökben elfogadtattak.

Az 1886-iki évtársulat felszámoló-bizottságául *Bárdos Géza*, *Bechert Manó*, *Kerekes Géza*, *Máthé Albert*, *Vásári András*, az igazgatóság tagjaiul *Kovács Gyula*, *Mihalovits István*, *Rochlitz Arthur*, *Simonffy Imre*, *Vecsei Zoltán*, a felügyelő bizottság rendes tagjaiul *Dalmi Kálmán*, *Handtel Vilmos* és *Kövi Lajos*, póttagjaiul pedig *Baum Miksa*, *Antalovits Gyula* és *Győrffy Aladár* választattak meg.

a ki nem igazi tagja a klasszikai művészetnek. Ugyan ok Reményi némely személyes ellenfele által is támogatva, lapok útján mind szélesebb körben terjesztették hamis bírálatáikat és támadásaikat s czelt értek.

Nincs mit esodalkoznunk azon, hogy az ingadozó közvélemény egykori kedvencét lassanként elejteni kész volt; hisz a visszahatás a naggyá nőttek ellen mindenkor könnyen támad, kivált ha a nevezetes férfiak emberi gyöngéi is szembeötlőbbekké válnak. Azt, hogy valaki e gyöngéseket, miként Reményi is, számos jó tulajdonával váltja meg, borulatkor nem igen tekinti a közönség.

Részleteket és bővebb bizonyítékokat hozni fel állításunk mellett annál is inkább szükségtelen, mert a miket röviden elmondunk, nem polemia gyanánt és nem szemrehányáskép, de egy való tény magyarázatul mondtuk el csupán.

Tény az, hogy Reményi Ede 1876-ban kénytelenítve érzé magát családostul együtt Párisba költözni, — az ez idő óta letűnt másfél évtized alatt bűmulatos sikerrel járta be és pedig többszörösen az egész világot, különösen az Egyesült-Államokon kívül Észak- és Dél-Amerika minden nagy városát. Ausztrália dús-gazdag új emporiumait, Azsia, Afrika összes művelt kikötő és székvárosait.

Midőn pedig 1890. év május 28-án a

Jöreményfokától egyenest jövet június 15-én Londonba visszaérkezett ép erőben visszahozott hegedűjével, több hangversenyben az angol zenészkörökét — ezuttal negyedikben — annyira elbűvölte, hogy a londoni »Bach-társulat«, e kizárólagos klasszikus zenét művelő egylet, öt tiszteletbeli tagjává választotta meg.

Most ismét haza jött, de — fájdalom — nem marad állandóan közöttünk. Hangverseny körútja után visszautazik a külföldre, mely — a tapasztaltak után el kell és el lehet neki hinnünk, — jobban megérti, állandóbban felkarolja őt és elviszi magával nején kívül nővendék szép leánykáját, ennek ikerivérével együtt, kiről azt írják, hogy művészapja hasonmása. Mi pedig azt mondjuk és kívánjuk, hogy hozza Reményit körünkbe szerencsésen vissza az ő jó magyar szelleme s ha majd újból el fog innen távozni, oly tapasztalatokat vigyen magával a javult magyar nemzeti műviszonyokról, mik őt aztán ismét s mihamarább végleg visszahozzák e drága hazába, hol még bő alkalma legyen érvényesíteni világtapasztalásait és zenetudományát.

Debreczenben holnap, kedden, és holnapután, szerdán, tartja meg hangversenyeit. Örömmellátjuk őt Debreczenben, a legmagyarabb városban, mely lelkesedve és szeretettel öleli szívére a magyar művészt, kinek hurjaira a legszebb hangokat a honfi-bu csalta!

Miután az igazgatóságnak, a felügyelőbizottságnak és a tisztviselőknek jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak, a közgyűlés véget ért.

III.

A kereskedő ifjak önképző egyesületének közgyűlése.

A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete tegnap d. u. 3 órakor egyleti helyiségében, *Lichtenstein* József elnöke alatt rendezévi közgyűlést tartott. Elnök megnyitván a gyűlést, *Irsay* Miklós titkár felolvasta az évi jelentéseket. Ezek szerint a múlt évben 7 választmányi gyűlés tartatott. Tartatott 3 felolvasási és szaváló estély, 1890. márczius 15-en, december 7-én és 1891. febr. 18-an. 1890. év június 14-én nyári táncmulatság tartatott, melynek jövedelme 58 frt 70 kr-ra rugott. Az egylet a múlt évi aug. 2-án Aradon tartott kereskedő ifjak kongresszusán képviseltette magát. Az egyleti könyvtárban van 1363 mű 2951 kötetben. Az egylet 17 hírlapot járát, melyért 175 frt 62 krt ad ki. A dalkör 7 dal-estélyt rendezett s Nagy-Károlyban egy concertet a Kölcsey szobor alapja javára. Az egyleti tagok közül múlt évben kilépett 35, belepert 103, így a szaporodás 68 tag. A vagyoni állás következő: Bevétel 2178 frt 98 kr. a kiadás 2048 frt 53 kr. így a maradvány 130 frt 25 kr. A jövő évi költség-előirányzat szerint a bevétel 2228 frt, kiadás 2098 frt, maradvány 127 frt 05 kr. A jelentéseket helyeslőleg tudomásul vették. Azután megejtetett a tisztújítás. Elnök *Lichtenstein* József, egyhangulag. Alelnök *Bárdos* Geza. Titkár *Glück* Antal, I. jegyző *Irsay* Gusztáv, II. jegyző *Sándor* Lajos. Pénztárnok *Farkas* János, I. könyvtárnok *Molnár* László, II. könyvtárnok *Vitehen* Árpád, háznagy *Erdélyi* Ferencz, jogtanácsos *Dr. Bakos* Imre. Választmányi tagok: *Mayering* Gyula, *Bészler* Gyula, *Biró* József, *Tóth* Kálmán, *Irsay* Miklós, *Pájer* József, *Molnár* Ferencz, *Borossy* Lajos, *Mayer* János, *Mocsary* Lajos, *Bodrogköz* Geza, *Riesi* Károly, *Gyenes* Lajos, *Faller* Gyula, *Kohn* Lipót, *Droppa* Emil, *Havas* Kálmán, *Matolcsi* Lajos. Pót választmányi tagok: *Fürst* Ödön, *Jeney* Gyula, *Jónás* Mór, *Dávidházy* Kálmán, *Donogán* István, *Platty* Zoltán.

Ujdonságok.**Reményi Debreczenben.**

A Reményi-hangversenyeket egész Debreczen rendkívüli érdeklődéssel várja: a jegyek már teljesen elfogytak s a színház zsúfolásig meg fog telni a legdíszesebb közönséggel.

Reményi Ede és Bodó Alajos holnap reggel 8 órakor érkeznek meg Debreczenbe Nyiregyházáról. A pályaudvaron a zenede, a »Csokonai-kör« és a városi dalárda elnökei és a választmány fogadják. Üdvözlő beszédet *Sesztina* Alajos a zenede elnöke fog tartani, mely után a város ötös fogatán a művész a városba jön. Az első hangverseny műsora a következő:

I. szakasz.

1. »Andante és Finale« a hegedű versenyből Mendelsóhntól. Zongora kíséréssel játsza *Reményi Ede*.

2. a) Paraphrase de Concert sur un thème de Schubert, b) »Habanera« »Carmen« dalműből Bizettől, magán hegedűre átírta és játsza *Reményi Ede*.

3) a) »Nocturne.«

b) »Menuette«

c) »Berceuse« (Bölcsődal.)

d) »Perpetuum mobile« — előadja zongorán *Bodó Alajos*.

4. »Pleyera« (halászdal) »Zapateado« (vargatánc) — spanyol tánczok Sarasatétól, előadja *Reményi Ede*.

Az első és második szakasz között »A fal tőrcén« vigjáték egy felvonásban Najactól, Játsszanak benne *Palotai* Pirokska, *Góth* Sándor és *Szabó* L.

II. szakasz.

5. a) »Rigoletto« Ábránd.

b) XV. magyar Rapsodia — Lisztől; zongorán előadja *Bodó Alajos*.

6. Magyar nemzeti népdalok, írta és játsza *Reményi Ede*.

7. »Hommage á Paganini« (Hódolat Paganininak.) Sur le thème Nel cor piu non mi

sento« magánhegedűre szerzé és játsza *Reményi Ede*.

A második hangverseny műsora az edlgi megállapodások szerint ugyanez lesz.

* **A »Csokonai kör«** f. február hó 26-án csütörtökön d. u. 5 órakor a városháza nagy tanácstermében felolvasó ülést tart, melynek tárgysorozata következő: *Csiky* Lajos: »Visszaemlékezés külföldi utamra«. *Boldisár* Kálmán: »Mária.« *Benedek* János: »Csokonai szerelme«. Debreczen 1891, február 20-án *Dr. Tüdös* János, szakosztályi titkár.

* **A debr. polgári kör.** f. évi márczius hó 1-én, azaz vasárnap d. u. 4 órakor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tartand, melyre a kör tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárgyak: 1. Évi jelentés. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a pénztárnoki számadásokról. 3. A könyvtári bizottság jelentése a könyvtár állásáról. 4. A jövő évi költség-előirányzat megállapítása. 5. Az alapszabályok 2 §-ának megváltoztatása. 6. Tisztikar lemondása és új tiszti kar választása. 7. Indítványok. Figyelmeztetnek a tagok, hogy miután a f. évi február hó 15-ére kitűzött és szabályszerűen kihirdetett közgyűlés azon okból nem volt megtartható, mert a tagok határozatképes számban meg nem jelentek, ennélfogva az alapszabályok 13 §-a értelmében a jelen közgyűlés — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — határozatképes leend. Debreczen 1891 február hó 21-én. Tisztelettel *Nagy Ferencz* elnök.

* **Hármas családi ünnepély** folyt le csütörtökön Szemere István debr. polgár család körében. Nagobbik fia, Szemere József Deák Rózával, másik fia, Szemere Imre Tar Juliánnal nevezett nap délutánján tartotta esküvőjét. — leányát, Szemere Esztert pedig csütörtökön este jegyezte el *Kiss* Lajos helybeli polgár. Boldogság kísérje az ifjú párok frigyét!

* **A főiskola köréből.** Kiadatott két akadémiai tanszakunk ezen felelvi tanrendje. E szerint a hittudományi szakban 5 tanár 17 tantárggyal, a jog- és államtudományi szakban 6 tanár 15 tantárggyal foglalkozik. 13 bölcseleti tantárgyat pedig összesen 10 tanár ad elő.

* **Hivatalától emozditott körorvos.** Bihar megyében, hol az utóbbi években több ízben kellett köteleességmulasztó és hűtlen tisztviselőket állásaiktól emozditani, ismét előfordult hasonló eset. A b.-tordai körorvost: *T. Belát*, több alkalommal és hosszabb idő óta tapasztalt rendtelenségei s felületessége miatt az alispán először csak 500 frt pénzbüntetésre ítélte. A vármegye közigazgatási bizottsága azonban, a penzbüntetés kiszabásának helybenhagyása mellett, hivatalvesztésre is ítélte a körorvost, a kire rábizonyult, hogy sem mint orvos, de különösen mint halottkém, nem felelt meg köteleességének. A közigazgatási bizottság említett határozata, miután az elítélt körorvos nem felebbezett, jogerőre emelkedett. Az emozditott körorvos már régóta van Udvariban és az ügyet hosszú vizsgálat előzte meg. Az emozditás meggyeszerzte nagy feltűnést keltett.

* **Lövöldöző Rómeó.** A penteki szerelmi dráma hőse *Welenczky* Mátyás már jobban érzi magát s valószínűleg néhány hét múlva tökéletesen meggyógyul, úgy hogy a kirtörvszék kihallgathatja. *Schreier* nak sincs már semmi baja a könnyű sebekkel, de annál szánandóbb az öreg *Schreier*, a kit oly izgalomba hozott ez az eset, hogy kissébbfoku örültségi rohamok törnek ki rajta. Az éjjel is fölugrott az ágyából és jagatva, kiabálva futkosott a szobában s ki akart szaladni az utcára, úgy fogták meg a szerencsétlent.

* **Elfogadom.** Sokan nem is bírják felfogni, mily óriás horderejű dolgot cselekszenek, mikor egy váltóra rá írják szót: »Elfogadom.«

Elfogadom, hogy többet ne legyen nyugtom se éjjel se nappal.

Elfogadom, hogy az ördög belekanalazzon az ételembe, italomba és kamat fejében elhalássza előlem a legizesebb falatokat.

Az az anyóka se volt tisztában az elfogadom szóval, a ki a rendőrséghez feleszorgott.

A könyvek bőven ömlő tengeréből az a tényállást lehet kihalászni, hogy a néminek volt egy lakója. Bár sohse fogadta volna be a hajlékába.

Látszott, hogy nagy baja van, mert kezelt akar a kapitánynak csokolni.

A lakó huzta halasztotta hónapról-hónapra a fizetést, utoljára azzal állott elő, hogy elköltözik.

A háziasszony persze azt mondta, hogy jó, hanem a czókmók az árenda fejében itt maradt.

— Sohse tartsa vissza ezt a nyomorult limlomot, kérlelte őt a lakó, inkább fogadjon el egy váltót.

És hozzá is fogott, kiállította a váltót. A háziasszony sanda szemmel nézte a dolgot. Mikor készen volt a váltó, oda tartották elébe.

— No hát elfogadja a tartozás fejében?

— Isten neki! mondta az anyóka. És rá is pingálta a zöld papirosra öreg betűkkel »Elfogadom«.

Persze, hogy őt pörölték be vele!

* **Honvéd-bál.** A debreczeni 48/49-k-i honvéd egyeslet, a márczius 15-én megtartandó szokott honvédbált ez évben is megfogja tartani a »Margit-fürdő« nagytermében. Debreczen, február 23. A bál bizottság.

* **A sziv.** Óriási munkát végez az emberi sziv, mely tudvalevőleg nem egyéb, mint 12 unzia súlyu izom. A sziv minden verése 6 unzia vért lök az erekbe keresztül és pedig oly nyomással, mely egy-egy négyzethüvelykre 13 fontnak felel meg. 24 óra alatt a sziv normális állapotban 100,800-at ver és így oly munkát visz végbe, mintha 1 tonna súlyt 130 lábra emelne. Egy 70 éves ember szive összesen 2500 millió verést tett, a nélkül, hogy megkennék, vagy reperálnák. Van-e gép, mely ehhez hasonló munkára képes?

* **Lelkészjelölés.** A f. hó 17-én Kisgyűlésálláson megtartott lelkészjelölés alkalmával a kunhegyesi egyik lelkesi allomásra *Jákó* Belázs tiszaburai, *Méhész* Lajos tiszasszólósi retedes, — *Sarkadi* N. István törökszentmiklósi, *Bahari* Lajos kunhegyesi helyettes és *Kutas* Belint kunhegyesi segédlelkészek jelöltek ki.

* **A legelterjedtebb nyelvek.** Az angol nyelvet beszéli 125 millió ember, a németet 70 millió, az orosz 70 millió, a francziát 50 millió, a spanyolt 40 millió, az olaszt 30 millió.

*** Apróságok.**

Vénasszonyok kolostorában: Egy vénasszonyok számára berendezett kolostorban, hol minden ápoltnak külön szobája van, látogatás tesz az igazgató. Belep egy öreg asszony szobájába: a matróna kötögetve ül az ablaknál de a szobában iszonyu pipa-szag érzik. »Jónapot, Müllerné asszony, — mondja az igazgató — micsoda erős dohányszagot érzek én itt?« — »Dehogy, igazgató ur, hiszen én nem szoktam dohányozni.« — »Hát miért van olyan erős dohányszag?« — »No hát, tudja igazgató ur egy kis dohányt szoktam elhintgetni a szobámban.« — Az igazgató meg van ütődve. »Müllerné asszony, mire jó az?« — Hát tudja igazgató ur, — mondja az asszonyság szegénytelenül mosolylyal — olyan — férfitra emlékeztető szaga van.*

* **Kicsi hujja.** Egy fiatal ember meg akar házasodni és ezért a kis hirdetésekhez fordul. A hirdetés közzététele után rengeteg tömegesen érkeztek hozzá női arczkepek. Különösen meg ragadta azonban figyelmét egy kép; nem tudta hogy hol, de egy emlékezett, hogy látta már egyszer azt az arczot. Miután az arczkepek végig nézte, hozzá kezdett a levelek olvasásához. Nagy érdeklődéssel vette kezébe azokat a sorokat, melyek az előtte ismerősnek látszó arczkép mellé voltak mellékelve. Alig pillanattal azonban az írásra, — a képet, a levelet ijedten ejtette ki kezéből; a kit kiszemelt lányának — az ő özvegy anyja volt, ki leánykora arczi épet küldözgette a hazasulni végző gatyároknak.*

* — Öcsém vigyázz, mert ezen a rozsdalepesőn már sok ember kitörte a nyakát.

— Ugy! Akkor menjen csak Pál bátyám előre!

Apa fiához: Te neked annyi ismerősöd van ebben a városban, hogy alig győzesz eleget köszönetni. Ezek alighanem hitelezőid s a te pénzre várnak.

— Nem apám, a tiedre.

Koczavadász: Kérem, mondja csak, nincs önnél valami nyul féle? A kutyám már egy fél óraja követi önt.

— Nincs biz, a kérem, hanem valószínűleg a nevről ismer rá, én *Nyul* Mátyás erdőkerülő vagyok.

A boudoirból. X. asszony, a ki valamikor ünnepezt szépség volt, még most is hiu a lábára.

A minap látogatóban volt nála egy férfi ismerőse. Egyszerre a hölgy rosszullétet szinlel és a pamlagra dől:

— Ah, kedves barátom, — így sohajt fel — mindjárt megfulladok. Legyen olyan szives és fűzze ki — a cipőmet!

A falu rossza. Egy garázda ember, akivel az egész faluban már senki sem akart érintkezni, arra határozza magát, hogy kivándorol. Ehez azonban erkölcsi bizonyítványra volna szüksége. A község házában, csak hogy szabaduljanak a falu rosszától, a legfényesebb bizonyítványt állítják ki neki.

— Lám, lám, — mondja a falu rossza, miután elolvasta a bizonyítványt, nem is tudtam, hogy oly nagy becsületben állok a faluban. Már így csak maradok!

Fiatalember: Igazán zavarban vagyok, nem tudom, hogy a téli kabátom csapjam-e be előbb a zálogházba, avagy az óram? Természetes, hogy az óramat, mert az enélkül is mindig — siet!

* **Áldozat** ezimű szombati vezércikkünk megint áldozata lett annak a rémnak, a mi ellen ugyanazon számban keltünk kétszeres panaszra. Az utolsó előtti bekezdésben e helyett, hogy »Uralkodók mondtak már le trónjukról, hogy a nemzet fejlődését leronták, békéjét megóvják« — így olvasandó: »Uralkodók mondtak már le trónjukról, hogy a nemzet fejlődését biztosítsák, békéjét megóvják,« a mit olvasóink épen úgy mint magunk iránti tekintetből ezennel helyreigazítunk.

Színház.

— Febr. 21—22. —

Szombaton az »*Eleven ördög*«, Konti operettje került színre *Szilasi Irén* jutalomjátékára szép számú közönség előtt, — a jutalmazott 2 koszorút, s 10 aranyat kapott a közönség köréből.

Rátérve az előadásra, regisztráljuk, hogy ily készületlenül egy darabot előadásnak ereszteni több mint vakmerőség, s a közönség negligálása.

Először is a jutalmazott *Szilasi Irén* egy arva hang nem sok, énekrészből annyit sem tudott. Nemhogy taktusban énekelt volna, hanem még tiszta melódiát sem hozott, s valóban szánalmas dolog volt nézni a karmester haszontalan erőlködését, hogy utólerje, vagy megvárja a kisasszony énekét.

Vertán Annáról (Grevinné) szintén azt mondjuk és hozzátesszük, hogy egyáltalán kár, operettekben énekes parthieban alkalmazni, mivel hangja ámbár erős, de ez még nem ok arra, hogy *éneke* alkalmas hangja is volna. Hangjában semmi árnyalatra képességet felfedezni nem birtunk, merev s egy pár ütény-éneklése után megtagadja a szolgálatot ameny-

nyiben hangja felszál s így hamissá lesz; mint ezt a coupletnél tapasztaltuk is.

Feltűnt ez estve *Várnai Paula (Margot)*, ki most először próbálkozott meg néhány ütény szólóval, s föltétlenül kimondjuk, hogy csak előre! Csinos hangocska, miből idővel még lehet valami.

Csakis Ellinger, Locsarekné, Andorfi és Hatvani nyújtottak ez estve élvezhető alakítást.

Összegezve az előadást, fent már megmondottuk véleményünket, s még egyszer ismétljük: tessék szigorubb próbákat tartani s az énekest kellőleg nincs betanulva, nem praeciz, ne tessék a publikum elé állítani, mert ez nemcsak az illető rovására, hanem a rendező, a karmester s végül az egész társaság bérére megy.

I—r.

* *Hentallerné Pauli Mariska* asszony, ki rövid ideig tartó vendégszereplése alatt teljesen meghódította a debreczeni közönséget, tegnap vett búcsút tőlünk. Reméljük, hogy e búcsuzás nem örökre szól, mert azt hisszük, hogy az új színigazgató talál rá módot, hogy a kedves énekesnőt Debreczenbe szerződtesse. Ha ez a jövő évben talán nem is kivihető, kivihető lesz a következő évben. — Tegnap este az »*Ingyenélők*«-ben lépett föl, mint Kiss Sári. Midőn a színpadra lépett, két díszes koszorút nyújtottak föl neki a zenekarból. E szerep éppen az ő egyéniségéhez való s a siker teljes volt. — Az »*is-is*«-nótát háromszor megismételtek, ugyauigy tettek a »*Budapest*« kezdetű dallal, melyet nagy bravórral adott elő. A est folyamán számtalanszor kihívták s a közönség rokonszenves tüntetése azt bizonyította, hogy örömet látná Hentallernét állandóan a debreczeni színpadon!

* *Kocsis Etelkát*, a debreczeni születésű fiatal énekesnőt, ki szini pályáját a debreczeni színpadon kezdte s utóbb elvégezte a színésziskolát, a budapesti népszínház igazgatója másod-énekesnői szerepkörre szerződtette. Kocsis Etelka ma lép föl először a népszínházban, a »*Czigánybáró*« Arzéna szerepében, holnap pedig a »*Királyfogás*«-ban lép föl mint *Lola*. A fiatal énekesnő haladásának, kinek tehetségét mi már régen méltattuk, szívünkben örülünk.

* *A nagyváradi színügyi bizottság* Aradi Gerőnek, az aradi színtársulat igazgatójának szavazta meg a nyári szinkört. A színügyi bizottság határozata fölött még a városi közgyűlés fog dönteni és bizonyosra veszik, hogy ott is Aradi nyeri meg a többséget.

* *Góth Sándor*, e törekvő tehetséges fiatal színészünk elterve pályatársai jó részének a jelen idényben gyakorolt kasszavadászó eljárásától, Shaspere »*Hamlet*«-jét választotta csütörtöki jutalomjátékául. Meg vagyunk róla győződve, hogy a debreczeni művelt közönség a mint távol maradt az eddig jutalomjátékul választott izléstelenségek előadásától, épp oly tömeges partfogásával fogja jutalmazni a Góth Sándor érdemes ambícióra valló választását.

* *Locsarekné* színházunknak immár hetedik éve közkedveltségű kiténő komikája szombaton tartja jutalomjátékát, melyre *Millöcker* gyönyörű operette-jét »*Dunanau apó és fia*«-t választotta. Mint jó forrásból értesülünk közönségünk ez alkalmat a jeles művészuó iránti rokonszenvének tüntető kifejezésére fogja felhasználni. Mi eddig szándékosan nem avatkoztunk a jövő idényre szóló szerződtetéseknek laptársunk között éles vita tárgyát képező kérdésekbe, de a mennyiben azt halljuk, hogy a mosiani társulat több érdemes tagjával együtt Locsarekné szerződtetése is mellőztetik, e fölött csak az iránti aggodalmunknak adhatunk kifejezést, hogy az ily indolatlan a közönség akaratával bizonyára meg nem egyező mellőzés aligha meg nem fogja magát bosszulni, a mit úgy az új igazgató ur mint a debreczeni színügy érdekében előre is sajnálhatunk. A szombati jutalom-

játékra a közönség körében folyó nagy arányú készülődések már is a mi álláspontunknak szolgáltatnak igazságot.

Gondolatok.

Amit a legnagyobb ész nem képes megérteni, de a legkisebb szív igen, az a — szerelem.

* * *
Legjobb volapük a c s ó k: Senki se tanulja mindenki megérti.

*
Egy szép nő előtt mindenféle nő létezhetik, csak egy nem: szebb.

*
Van egy tolvajkules, mely a legtöbb nő szívét megnyitja. Ez a hizelkedés.

*
Az, aki egyszer igazán szeretett jobban ismeri a szerelmet, mint az, a kinek száz szerelme volt.

*
Éva első gondolata az volt: »vajjon tet-szeni fogok-e Ádámnak?!«

*
A férfiak függetlensége és szabadsága addig nincs veszedelemben, míg minden asszony ideáljok. Az édes rabság ott kezdődik rájok nevezve, mikor már csak egy nőt szeretnek.

*
Legyen a szerelem beszédes vagy néma: a nő egyaránt megfogja érteni.

*
Némely férj hasonlít azokhoz a könyvek-hez, melyek k é t f é l e kiadásban jelennek meg: egy finomabban, meg egy durvábban. Csakhogy a férj durva kiadását ritkán látja más, mint a feleség.

*
A házasság duette, a melyben néha hamisan játszanak.

*
A nő olyan, mint a rózsa, mely mikor már egészen kinyit, röktön fonnyad s elkezd hullaadni levelét.

*
Ha minden kíváncsi nő úgy járna, mint a Lóth felsége: vajjon akkor pénzért vennék az emberek a sőt?

*
A melyik nő visszaél gyöngésége tudatával, az nem érdemli meg a nők iránt érzett tiszteletet.

*
Minél több ellentállást küzd le a szív, annál jobban szeret.

Irodalom és művészet.

Csendőrök és rendőrök könyve.

• Gyakorlati szolgálati kézikönyv a m. kir. csendőrség és rendőrség részére. czim alatt egy könyvecskét irt és bocsátott közre egy volt csendőrtiszt, melynek czélja, hogy az annyira fontos közbiztonsági szolgálat teljesítésére hivatott csendőr és rendőr megtanulja, miként kell a törvények, szabályok és rendeletek értelmében minden egyes tudomására jutott cselekménynél úgy eljárnia, hogy míg egyrészt a törvénysértőket kinyomozza, azokat a bíróságoknak, hatóságoknak átadja, illetve a tanúk, bizonyítékok beszerzése és a bünjelek bemutatása mellett följelenti, másrésztől eljárása mindezenre olyan legyen, hogy a törvények és rendeleteknek mindenki által tiszteletben tartására hivatott m. kir. csendőr és rendőr szolgálati eljárása alkalmával senkinek panaszra okot ne szolgáltatson s ekként nevének mindenben megfeleljen. Tekintve, hogy csendőrségi és rendőrségi intézményünk, az arra hivatott közegek kiképezetlensége miatt még nincs annyira kifejlődve, a mint azt a közbiztonság nagy fontosságú ügye megkívánna, a könyvecske igen hasznos gyakorlati útmutatóul és segélyül szolgáland még a kezdő csendőr és rendőrnek is, mert abban minden egyes büneselekben a meg-

kivántató nyomozásra az utba igazítást megtalálja. A gyakorlati életből merített és népies nyelven írt könyvecske egyedül álló levén még e téren, azt annyival inkább ajánljuk minden közbiztonsági közegnek, mert a szerzőnek egyedüli célja az intézménynek fejlesztése volt, mit igazol az is, hogy a zsebben hordható 5 $\frac{1}{2}$ ivnyi tartalmu szakkönyvecskének ára csak 30 kr. Megrendelhető Nagyváradon, »Szigligeti« nyomdában, anyondamüvezeténél.

A Kisfaludy-társaság szerdán délután tartotta tisztújító közgyűlését, Gyula Pál elnöke alatt. Az elnökség, a tisztviselők s a gazdasági bizottság tagjai a régi maradtak; némi változás csupán a könyvkiadó bizottság tagjai sorában történt. A választás eredménye a következő: elnök: Gyula Pál, másodelnök: Szász Károly, titkár: Bethy Zolt, másodtitkár: Csiky Gergely, ügyész Vég Arthur dr., gazdasági bizottság tagjai: Arany László, Vadnai Károly, Zichy Antal, a könyvkiadó bizottság tagjai: Csiky Gergely, Arany László, Péterffy Jenő, Szász Károly, Zichy Antal dr., Vadnai Károly.

Thespi kordéja vagy a földön járó csillagok. Jókai Mórnak a nemzeti színház jubileumára írott első alkalmi darabja, mely nem került színre, mert »sós«-nak találták s melynek helyébe aztán az előadott »ezekros«-darabot írta, most Légrády testvérek kiadásában könyvalakban jelent meg. A csinos kiállítású kötetnek sok olvasója lesz, mert a koszos költő ebben hű képet nyújtott a magyar színiélet gyermekkoráról. Ára 40 kr.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Hetfőn, 1891. február hó 23-án.

A becsület.

Személyek:

Mühlingh, kereskedelmi tanácsos	—	Mátray J.
Amalia, neje	—	Konkoly.
Kurt,) gyermekeik	Góth.
Leonóra,		Palotay P.
Brandt Lothár	—	Berezi.
Stengl Hugó	—	Hegyessi.
Trast-Saarberg gróf	—	Balassa.
Heinecke	—	Püspöki.
Heineckené	—	Lásziné.
Róbert, fiók	—	Csiky.
Augusta,) leányaik	Vertán A.
Alma,		Tajkerti B.
Mickhalszki asztalos	Augusta férje	Hatvani.

Holnap, kedden 1891. február hó 24-én általános bérlet szünetben:

Reményi Ede

hegedű-király bucsuhangversenye

Bodó Alajos

zongoraművész közreműködésével.

TÖRVÉNYSZÉK.

Följelentés Mórócz Pál ellen.

A nagyváradai törvényszékhez, mint az »Ara di Közlöny«-in, két följelentés is érkezett Mórócz Pál, volt országgyűlési képviselő ellen Stern Gyula és Klein Károly, Mórócz Pálnak volt bérlelő, azzal vádolják a esőbe jutott millióst, hogy 8750 frt kaucziójukat, az aradi kereskedelmi, ipar és terményhitelbanktól február másodikon kivette. Állítólag ugyanazon napon tette ezt, a melyen a nagyváradai törvényszékhez fizetési képtelenségét bejelentette.

Kutya helyett embert. A nagyváradai törvényszék Pető Józsefet gondatlanságból okozott emberölés miatt két évi fogságra ítélte. Pető ugyanis a hegyen, a hol vinczellér volt, tavaly nyáron egy kutya-hoz hasonló alakot látott felbukkanni a szőlők közt. Rá fogta fegyverét, lött és csak akkor tudta meg, hogy embert ölt, mikor a szőlő közül Zsák Mihályné haldokolva gurult ki a tisztásra.

CSARNOK.

A vis-á-vis.

— Elbeszélés. —

Írta s a debr. kereskedő ifjak önképző egyesületének febr. 13-án tartott felolvasó estélyén felolvasta:

Lovász János.

— Tehát a mint mondtam kedves Jancsikám! Földolog egy csinos vis-á-vis! Ha ez van, biztosítalak, hogy nem lesznek unalmas napjaid! Isten veled, szerencsés utat! . . . Ne feledd a vis-á-vis-t.

Még egyszer megöleltük egymást, baráti csókot váltottunk és egyszerre felhangzott a kalauz nyers szava:

— Beszállani! Harmadik csemetés!

A másik perczen már bezárult hátam megett a vasuti kocsi nehéz ajtaja. Hosszantartó, éles fütty jelezte az indulást. Felnyitottam az ablakot és visszaneéztem a peron előtti tere. Guzzi barátom kalapját libegtette felém s mosolygó szemével kacintott, mintha még egyszer szeretné mondani:

— Földolog Jancsikám egy kedves vis-á-vis!

Kérve a fedett pályaudvarból, lomha csipős köd csapódott be nyitott ablakomon át és ismeretlen utitársaim haragos pillantásai csakhamar kényszerítettek arra, hogy felbuzgókodtam érzékeny bucsupillantásaimat s az ablakot bezárva, tisztességes utazó módjára helyet fogjak magamnak.

Megvallva az igazat, régen vágytam már egy kicsit távol lenni szülővárosomtól. Egy idő óta valami bágyadt unalom, valami újság utáni viszkettség vett rajtam erőt, melyet sehogy sem tudtam lerázni a nyakamról; és mégis most, a mikor megindult velem a vonat, nem valami vidám kedélyhangulatban huztam meg magamat egy félre eső szegletben. Hogyne, mikor szülőhelyemről egy nagy városba, idegen nyelvű, ismeretlen nép köze indultam. A jó tanács ilyenkor bátran felfér, kivált meg egy olyan »sokat tapasztalt« jó baráttól, mint az én Guzzi pajtásom volt.

A homályos ablak-üvegen keresztül felbukkant egy-egy ismerős épület fehér fala, majd hosszú fekete vonalt huzott szemem elé a belteket szegélyező sugar jegenyefa sor s a mint messzebb-messzebb rohogott velem a vonat, rohamos gyorsasággal tüntek szemem elé a nagyvárosi zajos élet, idegen alakok mozgó képei . . . És képzeletemben egy kedves vis-á-vis arca.

Előbem rajzolódott egy ideális barna arc. tömört fekete hajfürtökkel, bársnyos csillogó szemekkel. Ugy tetszett, mintha a szemközti ablaknál jelent volna meg, jobb kezében újságot tartva s baljával az ablakhoz támaszkodva. Mintha egyszer-egyszer feltekintene a lapból, most lenéz a nyűzsgő utcára és hirtelen lopva átpillant felém. Reményt, édes reményt nyujtani az én árva szívemnek.

Mert úgy beszélt el ezt Guzzi, az én világlátott barátom.

Ő pedig föllenteni nem szokott, csak nagyon ritkán, akkor is nőkkel szemben. Ez pedig a mai világban nemcsak megengedhető bűn, de szükséges rossz. Tanácsokat adott, hogy s mint viseljem magam az első héten, mit kezdjek, ha megjelen a vis-á-vis; sőt előre megjósolta azt is, hogy milyen fogadtatásban részesülök, ha ezt teszem, s milyenben, ha másként cselekszem.

Ezeket az óvintézkedéseket forgattam én elmében és gondolataimba mélyen belemerültem, midőn közelemben egy nem épen udvarias hang szólalt meg:

— Pardon, uram! vegye arrébb azt a bundát, mert nem tudok elég kényelmesen ülni.

Ábrándozásaimból megzavarva feltekinttem s csak most vettem észre, hogy velem szemben egy ugynevezett vis-á-vis ül, és türelmetlenül egyengeti magát, hogy utazó bundámtól kényelmes ülést csináljon magának.

— Ah ezer bocsánat . . . szóltam tőlem

telhető gyors udvariassággal és bundámat kellőleg magamra huzva, kényelmes helyet adtam a szemközti hölgynek.

Mert hölgy volt, uraim, és nem férfi, hölgyeim!

No nem valami frappáns hatású szépség, de nem is éppen megvetendő. Fekete szemei ingerültséget árultak el, de selymes pillái melyek gyakran le-lecsukódtak, elrejtették a bosszúság tüzeit. Bizonyára nagyon álmos lehetett, mert mit sem törődve utitársaival — tehát én velem sem — kedves kis fejét kecsesen félre hajtotta és aludni kezdett. A fekete gyupjukendő alól kikandikált hófehér nyaka.

— Földolog egy kedves vis-á-vis! Mindjárt eszembe jutott a Guzzi tanácsa. Ime itt van egy . . . álmos vis-á-vis! . . . Mit csináljak én egy alvó vis-á-vis-val? Mert utóvégre is beláthatják hölgyeim, hogy az nagyon is sovány passió, hogy egy és fél napon át folytonosan nézzem a szomszédom arcát és várjam ebredését csak azért, hogy hirtelenjében odaszóljak neki:

— Kedves egészségére kisasszony! Mit álmodott, ha szabad kérdeznem?

Lehet, hogy válaszol, lehet, hogy egy nagyot ásít rá és tovább alszik, de az is lehet, hogy már nem kisasszony és hirtelenkedésemért — már t. i. azért, hogy nem tartottam elég szépnek arra nézve, hogy férjhez mehessen — a legközelebbi állomásnál átmegy egy másik kocsi s talán még azt is mormoghatja magában, hogy: szemtelen! No ezt már egy olyan embernek, a kinek jó füle van, nem szabad megkoczkáztatni.

A reményről mindamellett nem mondtam le. Majd lesz valahogy! Gondolám magamban s azzal rámeresztettem szememet az alvó vis-á-visra. Megbíraltam orrának rendes szabását, ajkának duzzadó pirosságát és úgy vettem észre, hogy ez a nő sokkal szebb most, mint első tekintetűre feltűnt. Keztem vele rokonszenvezni. Ez azt teszi, hogy hamarjában én is álmos lettem, és legnagyobb csodálkozásomra tapasztalnom kellett, hogy az alvó vis-á-vis arca akkor is tisztán előttem áll, ha szememet lehunyom. Ez pompásan kezdődik.

Lassan lassan belementünk aztán az éjbe és a vonat zakatolása engem is mély álomba ringatott. Sokáig aludtam, álmodoztam homályos, változó képekről, melyekből csakis a vis-á-vis-om arca maradt meg tisztán az emlékemben. Egyszerre felebredtem, hirtelen körültekinték és csak gondolják kérem, a hölgy már nem volt velem szemben.

Átkozni kezdtem álmos voltomat, a sors szeszélyes csintalankodását, de hát késő volt minden.

— Végre is ennyi időre kár lett volna udvarláshoz fogni — ezzel a gondolattal nyugtattam meg magam s azzal lábaimat átnyujtva a szemközti üres padra, átadtam magamat a vasúti utazás unalmas semmit-tevésének.

G-ben voltam. A kis városból jött tanulatlan ember kíváncsiságával bámulva ögyelegtem utcáról-utczára s tekintgettem fel a 2-3 emeletes házak ablakára. Valyon melyikből tekint alá egy csinos vis-á-vis?

Végre is hosszú, hasztalan kutatás után a véletlenül biztam a dolgot és kivettem egy másod-emeleti utczai szobát, mely egy 3 emeletes palota 40 ablakára nézett.

— No ha 40 ablakból sem kerül elő egy vis-á-vis, akkor az egész G. nem egyebb, mint egy kihalt város! ezzel a gondolattal foglaltam el garçon lakásomat.

A kemény hideg, mely még márczius elején is nagyon mutogatta a foga fehérét, legtöbbször szobámba szorított. Nem a kalandvágy készítetett tehát arra, hogy Guzzi barátom tanácsát megfogadva, keressem a tulsó ablakban a majdan felbukkanó női arcot, hanem az unalom, ez a kegyetlen mester, mely még

a legtűzebb lüktetésű szívet is lassu tempóba képes terelni, — ez szegezett engem jégvirágos ablakom mellé.

De hiába tekintgettem én ki, hacsak nem egy szobaleány — de számba vehető vis-a-vis sohasem jelent meg a szomszéd ház 40 ablakánál. Guzzi barátom keserű hangon irt levelet kapott tőlem:

»A vis-a-vis, kedvesem, hiányzik — irtam én s elképzelheted, hogy napjaim Göthe és Schiller versei mellett mennyire unalmasok lehetnek. A legbosszantóbb dolog az, hogy épen a szemközti ablak mindig le van függönyözve.« stb. stb.

»Csak türelem Jancsikám — irta ő — az a zárt ablak egyszer csak felfog nyílni s én úgy sejtem, hogy ott lesz az ohajtva várt vis-a-vis!« stb. stb.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Népbank. Bihar-Tordán »Bihar-tordai vidéki népbank mint szövözetet« czim alatt pénzügyi alakult. Igazgatói: Vértési Mór ref. lelkész, Gyarmati István, Blau Márton, Czeglédi Gábor, Fabik Lajos, dr. Bódi Zsigmond, Roth Bernát, Schwartz Ignác, Grósz Henrik és Gyarmati Áron.

Pálinkafőzők figyelmébe. A pénzügyminiszter körrendeletet bocsájtott ki, mely magán pálinkafőzőkre nézve azon érdekes hírt tartalmazza, hogy azon saját termésű, közönséges vagy különleges pálinka után, melyet az illetők öntermesztett anyagból akár tulajdon, akár kölcsönvett vagy kibérelt idegen főzőüstön, de saját használatukra készítenek, a mennyiségre való tekintet nélkül italmérési adó nem jár. Legfeljebb a főzőkészülék használatért az üstt tulajdonosnak vám feiében netalán átngedett pálinka után szedhető a megfelelő italmérési adó.

Budapesti gabnaárak. Febr. 21. Hivatalos jegyzések. Buza tavaszra 8.24 pénz, 8.26 áru, ősze 7.80 pénz, 7.82 áru. — Tengeri (uj) 1891. máj.—jun. 6.21 pénz, 6.23 áru, jul.—aug.—pénz, — áru, aug.—szept. — pénz, — áru. Zab tavaszra 6.94 pénz, 6.96 áru, ősze 6.13 pénz, 6.15 áru. Káposztarepceze aug.—szept. 13.70 pénz, 13.85 áru.

Kőbányai sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

— febr. 20.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Óreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 2. Óreg közép (páronként 300—400 klg. súlyban) —.— 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 48.1/2—49.50 4. Fialat közép (pá-

ronként 251—320 klg. súlyban 47.—47.1/2, 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő súlyban) 46.—47.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) —.— 7. Közép (páronként 220—210 klg. súlyban) 45.—46.— 8. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő súlyban) 44.—45.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 45.—46.— 10. Közép (páronként 220—260 klg. súlyban) 45.—46.— 11. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő súlyban) 44.—45.00 Sertés létszám: 1891. febr. 10. napján volt készlet 87,134 darab. A hizott sertés üzletirányzata: Az üzlet változatlan. Növelni való sertés malacz (4—11 hónapos korban) —.— Felhajtás

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő

Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

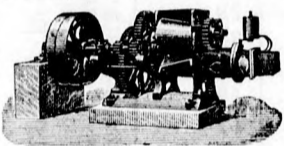
KERESTETNEK

az egész osztrák-magyar monarchiában alkalmas egyének, kik terjedelmes ismeretkörrel rendelkeznek, egy ügynökségnek előnyös átadására.

Az elárulandó czikk általánosan kedvelt s könnyen eladható. **Ajánlatok**, eddigi foglalkozásuk felülbiztosítása mellett »G. 900« czim alatt **Heinrich Schalek** hirdetési irodájába, Bécsbe intézendők.

Szabadkézből eladó.

1. A h.-sámsoni határban egy 400 holdas, jó gazdasági épületekkel ellátott földbirtok.
 2. A sámsoni kertben egy 6 1/2 nyilas szőlőskert.
 3. Helyben csapó-utczai 359. számú ház melynek alsó telke Nyomatató-utczára nyulik és külön házépítésre is igen alkalmas, magában is eladó.
 4. Ugyanezen ház 3 1/2 nyilas ondódi földje tanyával ellátva külön is eladó.
 5. A fanciesikai erdő részben a látóhegynél egy 16 boglyás kaszáló.
- Értekezhetni Csapó-utczán 359. sz. háznál.
(Alkusz kizárva.)

Teljes felszerelést

gőztégla, cseréparu és faleztégla gyártáshoz

szállít

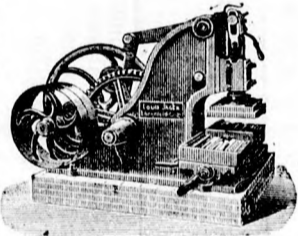
mint sok évi különlegességeket
legjobb és legerősebb

kivitelben „

LOUIS JÄGER

gépgyára

Köln—Ehrenfeld.

Meghívás.

A hajdu-nánási gőzmalom részvény társulat

t. részvényesei az 1891-ik év márczius hó 15-én délelőtt 10 órakor Hajdu-Nánáson,
a városháza nagytermében tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- 1-szor. Igazgatósági jelentés.
- 2-szor. Az 1890-ik évi mérleg bemutatása s elbírálása.
- 3-szor. A felügyelő bizottság jelentése a zárszámadások megvizsgálásáról ennek kapcsán a felmentvény megadása az igazgatóság, felügyelő bizottság és üzletvezető részére.
- 4-szer. Az üzlet további folytatását közelebbről érdeklő igazgatósági indítványok s javaslatok feletti határozat stb.

Takács László

elnök.

„KEGYELET” TEMETKEZÉSI INTÉZET

DEBRECZENBEN,
Miklós-utca sarkán, a megyeházzal szemben.

Azon nagymérvű kegyes pártfogás és támogatás, melyben engem a nagyérdemű gyászoló közönség szíves volt huzamos időn át folytonosan részesíteni, valamint előnyös fizetési összekötetésekkel fogva oly kedvező helyzetbe jutottam, hogy a gyászoló feleknek egy a legszerényebb, mint a legnagyobb igényeihez mérten a temetésekhez szükséges czikkeket **rendkívül leszállított árban szolgálhatom.** Hogy erről a nagyérdemű közönséget meggyőzzem, bátor vagyok az általam felállított különböző osztályú temetések áraitól szülő és minden nagyságu temetést részletesen kitérítő árakról összeállított **árjegyzéket** tiszteletteljesen bemutatni és pedig:

Nagy raktár ércz- és művirág koszorúknak.
Legolcsóbb érczkoporsók 5 frttól 28-ig. Minden színű barsony vagy atlaszszal bevont koporsók, gyermekek részére 10 frttól 25-ig, felnőttek részére 25 frttól.

Betűsorozat	A koporsó hossza az elülső méterekben	o s z t á l y															
		X.		IX.		VIII.		VII.		VI.		V.		IV.		III.	
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
A	60	2	30	2	40	2	90	3	70	5	—	7	10	9	30	27	—
B	70	2	60	2	80	3	10	3	90	5	30	8	50	11	—	29	—
C	80	2	90	3	20	3	30	4	20	6	30	8	80	13	—	33	—
D	90	3	20	3	40	3	60	4	70	7	—	9	40	15	50	37	—
E	100	3	40	3	80	4	10	5	40	8	70	10	20	17	—	42	—
F	110	3	60	4	20	4	60	6	90	10	20	12	30	19	—	47	—
G	120	3	80	4	60	5	60	7	60	10	70	13	30	21	—	53	—
H	130	4	—	5	—	6	10	8	50	12	90	14	80	24	—	62	—
J	140	4	10	5	50	6	80	9	50	14	50	16	50	26	—	65	—
K	150	4	15	6	—	7	90	11	40	16	—	18	70	29	—	71	—
L	160	4	20	6	50	9	—	12	40	18	—	20	40	31	—	78	—
M	170	4	25	7	50	10	10	13	80	20	50	23	96	34	—	82	—
N	180	4	30	7	80	11	—	15	—	23	—	27	—	40	—	85	—
O	190	4	35	8	50	12	—	17	—	24	—	31	30	41	—	90	—
P	200	4	40	9	50	14	—	19	—	24	50	38	50	44	—	98	—
R	210	4	50	10	—	16	—	20	—	25	—	36	—	46	—	110	—

Videki megrendeléseknél a sorozat 8 osztály jelölendő.
Sima hayos koporsók, minden színben, felnőttek részére 5 frttól kezdve. Ércz aliasu koporsók, gyermekek részére 3 forinttól 12-ig, felnőttek részére 12 forinttól.

Tájékoztatásul bátor vagyok a n. é. közönség figyelmét még a következőkre tisztelettel felhívni.
A nagyérdemű közönség bizonyára többször volt szemtanuja olyan eseteknek, a midőn embertársaink nem önhibájuk, hanem a sors mostoha végzete folytán jutottak nyomorba s mindenkitől elhagyatva haláluk után senki által sem kísérve, taligán hurezoltattak ki. — Hogy ily eseteknek eleje vétessék, felállítottam egy temetési osztályt, a mely például a fentjelzett **O** sorozat **X** osztálya szerint egy felnőtt egyén eltakarítását

egy 2 lovas kocsival együtt 4 forint 35 krajczárban

tünteti ki, mely osztályba egy koporsó, párna, ruha, sírásás és 4 deák, vagy más felekezeteknél a legegyszerűbb szertartás beleértendő, megjegyzendő azonban, miszerint az X. osztályú temetések bármely sorozatának kiszolgálását minden egyes alkalomkor csakis egy a hatóság vagy bármely testület által kiállított szegénységi bizonyítvány alapján eszközölöm.

De kiterjed figyelmem oly embertársaimra is, kik anyagi helyzetüknél fogva költségesebb temetést nem rendelhetnek meg, ezek részére a IX-ik osztályt állítottam fel, mely az **O** sorozat szerint egy felnőtt egyén részére csak

8 frt 50 krba kerül gyászkocsival együtt.

Továbbá vagyok bátor a n. é. közönséget azon körülmény figyelembe vételére is felkérni, miszerint minden más osztályú temetésekénél és egy bizonyos összegig rugó vásárlásoknál a gyászkocsit ingyen szolgálom ki és pedig oly formán, hogy

a VIII-ik osztálynál már 10 frtig,	az V-ik osztálynál már 30 frtig,
a VII-ik „ „ 15 „	a IV-ik „ „ 40 „
a VI-ik „ „ 20 „	a III-ik „ „ 50 frtig terjedő vásárlásnál lesz a

gyászkocsi előállítva.

Megemlíteni kívánom, miszerint a IX-ik osztálytól lefelé a IV-ig, minden osztályhoz egy koporsó, szemfedél, lepedő párna, ruha, harisnya, sapka vagy fejdísz és az osztálynak megfelelő szobadisítések beleértendők.

A III-ik osztályhoz a fentemlítettéken kívül még **100 gyászlap és egy külső koporsó lesz kiszolgáltatva**, amennyiben a III-ik osztályhoz már vagy egy **ercz**, vagy bármilyen színű **barsony** vagy atlaszszal bevont koporsót szolgálok ki.

Ezen osztályokon kívül még egy II-ik és I-ső, valamint egész dísztemetések is eszközöltetnek, melyeket azonban terjedelmes körülírás és nagyobb költség kimelés tekintetéből kénytelen vagyok e helyen kihagyni, azonban bárki a nyomtatott és minden egyes osztályhoz tartozó szobadisítést és ravatalozást határozottan kitérítő rajzokat üzletemben bármely perczen megtekintheti.

A midőn a nagyérdemű közönségnek irányomban tanúsított eddigi b. pártfogását megköszönöm, vagyok bátor azon alázatos kérelemmel a n. é. közönséghez fordulni, miszerint becses bizalmába továbbra is megtartani kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel:

Fischer János.